

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrstaksstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðólk:
Hegni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagny Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Tørvur á dialogi um heilsuverkið

DEMOKRATISKA stýrisskipan okkara loyvir hvørjum einstøkum borgara at siga sína hugsan ella festa hana á blað — um eitthvert samfelagsmál. Tað er tó ymiskt, hvussu nógv vit brúka henda rætti. At fjelmiðlarnir eru eitt náttúrligt forum til tess at kunna praktisera henda rætti, er sjálvsagt, men tað er tó rættliga ymiskt, hvussu nógv teir gera brúk av hesum rætti.

EITT er tað at siga sína hugsan um eitt hvørt mál. Nakað annað er at fáa eitt orðaskifti — tjak í gongd — ella tað vit við einum fremmandaorði nevna — ein dialog. Slíkur er bæði sunnur og góður til tess at rækka fram til tær frastu loysnirnar fjeldini til frama. Og dialogurin er so avgjørt neyðugur, skal nakað høpi verða í at tosa um tann demokratiska rætti: at kunna siga sína hugsan.

BLÓÐINI hava birt uppundir neyðug orðaskifti og dialogar millum fólk í samfelag okkara, ið hava ymsar meiningar um samfelagsspurningar.

NÚ fiskivinnan eigur so stóran part av tilvergrundarlagi okkara, so verður tað sjálvsagt, at tjakið í stóran mun snýr seg um gongdina innan fiskivinnuna. Kortini eiga vit ikki at gloyma aðrar partar av samfelagnum, so sum heilsuverkið. Hetta er ein sera týðandi partur fyri all fólk, og flestu okkara ynskja eitt gott og trygt heilsuverk.

TAÐ hevur verið tosað um at útbýggja okkara heilsuverk fyri nógv mill. kr. Nakað av orðaskifti hevur verið um hetta mál — fyri so bráðliga at tagna heilt burt aftur. Hetta orðaskifti hevur fyri stóran part snúð seg um hvussu nógv skal útbýggjast í Havn og so í Klaksvík og í Suðuroynni.

ÚTBÝGGINGIN av heilsuverkinum í Føroyum er vörðin meira ein spurningur um, hvussu nógv tey ymsu plássini skulu sleppa at byggja út heldur enn, hvør útbýgging tænar øllum hesum samfelagnum best — og í seinasta enda teimum sjúku og brekaðu.

NÚ í seinastuni hava vit so her í blaðnum havt samrøður við formannin í danska læknafelagnum sum eisini er sosialmedisinari. Hann er kendur víða um og hevur rættliga — eftir okkara metan — áhuga verðar meiningar um útbýgging av heilsuverkinum.

NÚ eiga vit sjálfandi at vera varin, tá vit gera samanberingar millum Føroyar og Danmark, men kortini eiga vit at lurta eftir tí, sum ein slíkur kapacitetur sum hesin maður er, hevur at siga. Niðurstøða

oddagrein

hansara er, at eisini Føroyar eiga at hugsa um at útbýggja primeru heilsutænastuna eins og tey royndu í Danmark og heldur leggja minni dent á at byggja sjúkrahús. Hann visir so eisini á, at vit eiga heldur enn at útbýggja øll sjúkrahúsini í landinum, at miðsavna ávisar sjúkrahúsuppgávur. Nú er hann hvørki klaksvíkingur ella havnarmaður ella suðringur, so vit eiga at leggja okkum orð hansara í geyma og út frá hesum kanska fáa gongd á aftur dialogin — orðaskiftið um okkara heilsuverk.

TAÐ má sigast at vera bæði gott og stórt spell, at vit mugu brúka útlendingar, ið leita til Føroyar, fyri at fáa eitt orðaskifti í gongd um útbýgging av samfelagi okkara. Tað er gott, tí at vit tá hoyra meiningina hjá einum fremmandum, ið ikki er bundin at føroyskum áhugamálum — og tað er spell, tí tað átti at verið so mikið veiggi í okkum sjálfum, at vit vóru fær fyri at tosa um hesar so átrókandi spurningar sum eitt nú útbýgging av heilsuverkinum.

AT hesin fremmandi nú nemur við spurningin um, at vit í størri m um eiga at leita út í heimini við hjálp og viðger heldur enn at útbýggja sjúkrahúsini, er spennandi og áhugavert um somu tíð. Júst hesin parturin hevur tianverri verið lítið umrøddur í tjakinum sum higartil hevur verið um útbýgging av føroyska heilsuverkinum.

TAÐ skal tí vera vón okkara, at føroysku fjelmiðlarnir enn einaferð royndu at fáa ein dialog í gongd um hetta so stóra málsøki, sum heilsuverkið er. Tí við einum breiðum og sakligum tjaki kunnu vit kanska longu nú, áðrenn tað er ov seint, rætta nakrar av teimum skeivleikum, sum vit annars høvdu gjørt.

MEN tað er ikki nóg mikið, at politikarar og brúkarin av heilsuverkinum siga sína hugsan. Eisini starvsfólkini innan heilsuverkið eiga at vísa diri til at siga sína hugsan. Ein forðing er tað helst, at starvsfólk innan heilsuverkið eitt nú læknararnir kenna seg solidariskar yvirfyri hvørjum øðrum og tí ikki vilja seta fingurin á, har tað bílar. Teir áttu heldur at kent seg solidariskar við samfelagið og tikið lut í hesum so týðningarmikla tjaki. Tí uttan iva er júst ein av orsøkunum til skeivar íløgur, skeivar útbýggingar osfr. tann, at vit tora ikki at vísa á, hvat ið veruliga bagir. Tað verður tikið meira »hensyn« til persónar enn til samfelagið.

VIT skulu so gera okkara til at fáa eitt tjak í gongd. Vónandi kunnu umrøddu samrøður við danska læknan vera ein byrjan.

jamú

Levi og Óli søgumenn?

Fekk eitt gamalt Dagblað upp í hondina og las við størsta áhuga greinina hjá tí »hartsláandi« poetinum, har hann setir líkheitatekin millum sosialismu og nazismu. Stavnamaðurin og fulltrúin hava rørt fram undir tað sama, men betur innballað. Rein falsan sum so mangt annað sum í Dagblaðnum stendur. Bæði jassarnir endurgeva Hitler. Vit lata teir sitera Hitler og trúgva honum, vit onnur meta, at hann var lítið eftirfarandi. Nei, Hitler var sosialismunnar figgindi nr. 1, so sum Óli sigur seg at vera tað í dag.

5. mars 1933 var val hildið í Týsklandi, og fingur nazistarnir 43,9% av atkvøðunum. 23. mars legði Hitler »heimildarlógina« fyri rikisdagin. Hetta var lógin, sum skuldi geva Hitler og hansara brotsmonnum fullkomlið vald. Bert framsøgumaður sosialdemokratana Otto Wels tordi at tala imóti lógin, og tað vóru bert teir 94

sosialdemokratarnir, ið atkvøddu imóti. Kommunismistarnir atkvøddu av góðum grundum ikki: teir høvði Hitler fongslað frammanundan. Meirluti var tó fyri lógin, tí allar hin borgarligi vongurin atkvøddi fyri.

Og urslitið kenna vit. Hvør veit? Høvdu sosialistarnir fingið hjálp tá, so kundi hent, at vit høvdu havt nakrar mill. jødar fleiri á livi í dag.

Nú andsmennið fólkafloksmanna hevur funnið út av, at sosialistar gera Várharra til rúkku við at koma í Guds hús, kann hin tiltikni farisearinn uttan himpr fara heim at tærna inn — hann hevur fingið sín verdiga avloysara.

Levi Niclassen og Óli Breckmann hava við sikið — teir áttu at vítað betur, undirvisarar sum teir eru — skorið allan vinstravongin yvir ein kamb. Líka frá javnaðarfólki og tjóðveldisfólki tvørtur um vinstrasosial-

istar til kommunistar. Tann vongurin er eins breiður og høgravongurin, sum røkkur av miðjuni og út har sum nazistarnir og onnur fascistoid element ferðast.

Var eg næmingur teirra, so høvði eg út frá teirra villleiðandi skrivning tikið søgukunnleikan hjá áðurnevndu við allar størsta fyrvirni.

Fjöld av fólkum meta tað sum fúlasta skomm og ein skendsil fyri Føroya fólk, at Fólkaflokkurin velur ein mann niður á Danatung, sum ber í bótufloka við nøkrum av tí, sum suðurafrikanska stjórnin ger og letur væl at livkorum teirra svørt har mótvægis øðrum. Men eingin talar at, og sigur hetta nógv um flokkin. So djúpt sakk flokkur Jóanes bónda og Richard Longs.

Harmiligt.

D.

Yvirlýsing frá Ítróttasambandi Føroya

Sersambond og stjórn ÍSF's taka avstand frá tí skrivning og ágangi, sum er vent móti Ítróttarsambandinum og leiðarum tess í fjelmiðlunum seinastu tíðina. Slík skrivning tænar ongun endamáli og vil einans skaða og spjæða innan ítróttina í Føroyum.

Fótbóltssamband Føroya
Hondbóltssamband Føroya
Fimleikasamband Føroya
Flogbóltssamband Føroya
Róðrarsamband Føroya
Svimjisamband Føroya
Borðtennissamband Føroya
Ítróttarsamband fyri

Brekað
Badmintonsamband Føroya
Judosamband Føroya
Ungdóms- og Menningar-deildin
Starvsnevnd ÍSF's

Vegna Ítróttasamband Føroya Stjórnin

Lesnaður
til alla
familjuna

Profa
máling
besta
dygd

Sámiligir prísir

MÍÐBYURIN
TÓRSHAVN
TLF. 16066